

Praha 5. 10. 2007

49

Primární péče v roce 2006

Primary care in 2006

Souhrn

Praktičtí lékaři (pro děti, dorost, dospělé, ženy a zubní lékaři) představují téměř 52 % všech ambulantních lékařů. Zajištění obyvatelstva primární péčí se dlouhodobě nemění, nepříznivě se však vyvíjí věkové složení lékařů primární péče. Na 1 lékaře pro dospělé připadá v republikovém průměru zhruba 1 600, na 1 pediatra 950 registrovaných pacientů. Průměrný počet registrovaných pacientek na 1 gynekologa je 3 340, v primární zubní péči připadá na 1 úvazek lékaře zhruba 1 700 obyvatel.

Summary

General practitioners for adults, for adolescents for children, practical gynaecologists and dental practitioners together represent almost 52 % of all out-patient physicians. Provision of primary care to all population does not change in long terms, but the age structure of physicians in primary care evolves unfavourably. Per 1 physician for adults there are on the average 1 600 registered patients, and 950 per 1 paediatrist. The average number of registered patients per 1 practical gynaecologist is 3 340 and per 1 dental practitioner's contract there are on the average about 1 700 inhabitants.

Praktičtí lékaři pro dospělé

Koncem roku bylo v ČR evidováno 5 123 lékařů zajišťujících primární péči o dospělou populaci (přepočteno na plné úvazky), zajištění péče v jednotlivých krajích nevykazuje výraznějších rozdílů. Pacientům bylo v průběhu roku poskytnuto téměř 49 milionů ošetření - vyšetření, z toho 4,5 % preventivních.

- Na 1 lékaře připadá v průměru 1 600 registrovaných pacientů (minimum Hl. m. Praha - 1 450, více než 1 700 - Vysočina, Plzeňský a Ústecký kraj).
- Na 1 lékaře a den připadá v průměru 44 ošetření, což představuje zhruba 8 až 10 minut na 1 pacienta.
- V průměru na 1 registrovaného pacienta připadá 6 ošetření za rok u svého registrujícího lékaře (vč. opakovaných žádostí o recept u chronických pacientů).
- Více než 10 % praktických lékařů pro dospělé je ve věku 65 a starších, více než 4 % ve věku 70 a starších. Jen necelých 34 % lékařů je ve věku 35 až 49 let.

Praktičtí lékaři pro děti a dorost

Ke konci roku pracovalo v ČR 2 120 praktických lékařů pediatriů, také primární péče o děti nevykazuje mezi kraji výraznější rozdíly. Dětským a dorostovým pacientům bylo v průběhu roku poskytnuto téměř 14 milionů ošetření - vyšetření, z toho více než 22 % představují preventivní prohlídky.

- Na 1 lékaře pediatra připadá v průměru 950 registrovaných pacientů (minimum Hl. m. Praha - 790, více než 1 000 - Vysočina a Ústecký kraj).
- Na 1 lékaře a den připadá v průměru 30 ošetření - vyšetření, což představuje 12 až 16 minut na pacienta.
- Na 1 registrovaného pacienta připadá v průměru 7 ošetření za rok (vč. etně pravidelných preventivních prohlídek, které u dětské populace představují více než pětinu návštěv registrujícího lékaře).
- Více než 6 % praktických pediatrů je ve věku 65 let a starších, 2 % ve věku 70 let a starších. Ve věku 35 až 49 let je 34 % pediatrů.

Registrující lékaři - gynekologové

Koncem roku bylo v ČR evidováno 1 237 gynekologů zajišťujících primární péči o ženy. Pacientkám bylo v průběhu roku poskytnuto téměř 9,5 milionů ošetření - vyšetření, z toho 23 % preventivních. Jednotlivé kraje (na rozdíl od primární péče o děti, dorost a dospělé) vykazují v zajištění primární gynekologické péče výrazné rozdíly.

- Na 1 gynekologa připadá v průměru 3 340 registrovaných žen (minimum Hl. m. Praha - 2 650, více než 4 000 Pardubický a Zlínský kraj).
- Na 1 úvazek lékaře připadá denně 34 ošetření - vyšetření, tj. 12 až 14 min. na pacienta.
- Na 1 registrovanou pacientku připadá za rok v průměru 2 až 3 vyšetření včetně vyšetření preventivních, které představují 23 % z celku.
- Téměř 11 % gynekologů je ve věku 65 let a více, 5 % ve věku 70 let a více. Do věkové kategorie 35 až 49 let spadá 37 % gynekologů.

Registrující zubní lékaři

Koncem roku zajišťovalo v ČR primární zubní péči 6 051 lékařů (přepočteno na celé úvazky), pacientům bylo poskytnuto více než 18,5 milionů ošetření - vyšetření. Jednotlivé kraje vykazují v zajištění péče o zuby výrazné rozdíly.

- Na 1 zubního lékaře připadá v průměru 1 720 obyvatel (minimum Hl. m. Praha - 1 130, více než 2 000 Středočeský a Ústecký kraj).
- V průměru denně připadá na 1 úvazek lékaře 14 ošetření - vyšetření, tj. 25 až 35 minut na pacienta.
- Na 1 obyvatele České republiky připadá v průměru za rok 2 ošetření vyšetření včetně preventivních prohlídek, které představují 42 % z celku.
- Ve věku 65 let a více je nyní necelých 5 % stomatologů, 1,3 % stomatologů je ve věku 70 let a starších. Do věkové kategorie 35 až 49 let spadá jen 26 % stomatologů.

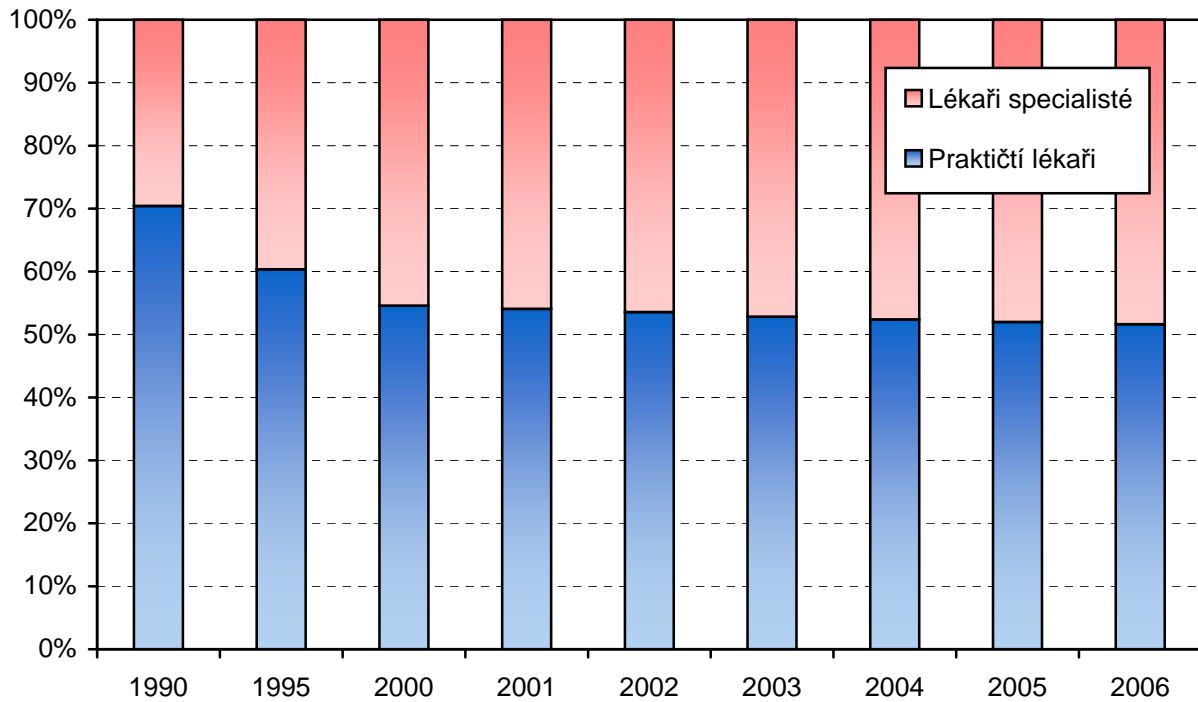
Závěr

Na celkovém počtu ambulantních lékařů se lékaři primární péče podílejí téměř 52 % a tento podíl se v posledních letech výrazněji nemění, nárůst ambulantních lékařů specialistů se téměř zastavil.

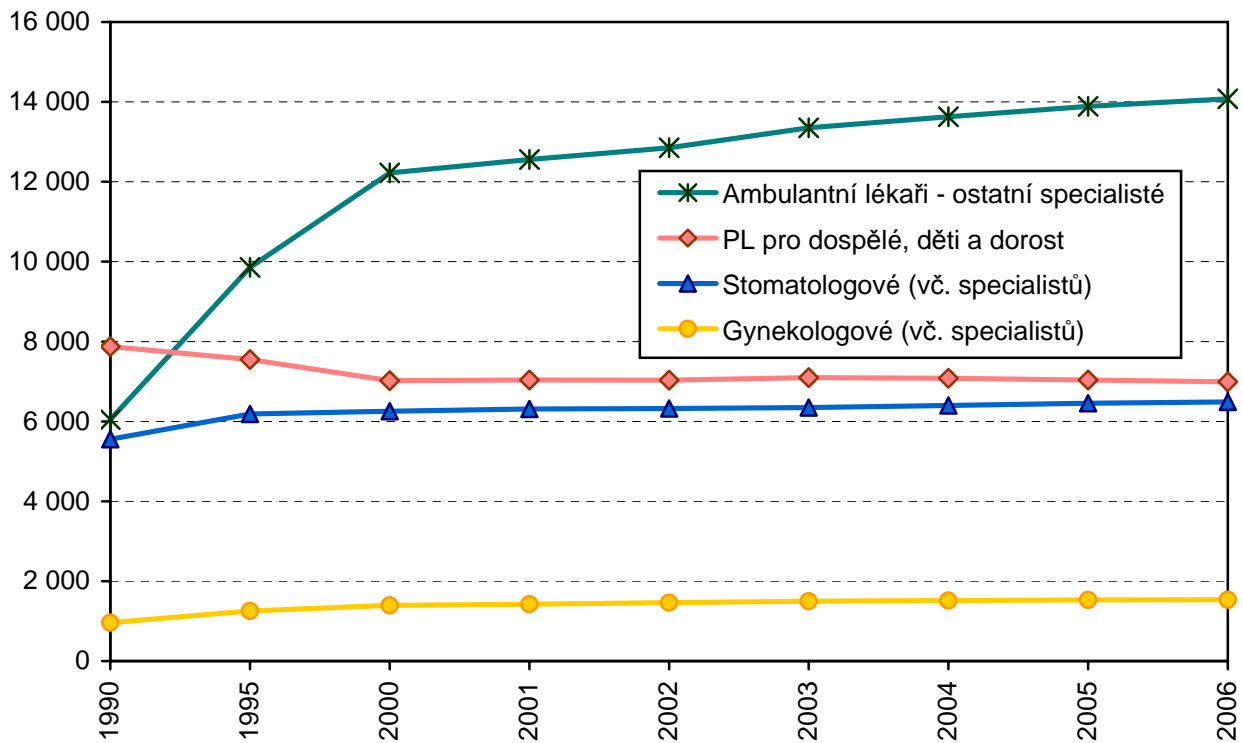
Zajištění primární péče o děti, dorost a dospělé je v České republice mezikrajově vyrovnané a dlouhodobě stabilní. Zajištění gynekologické a stomatologické péče v jednotlivých krajích již tak vyrovnané není. Vážnou hrozbou je dlouhodobě se zhoršující věkové složení lékařů primární péče. Počty registrovaných na 1 úvazek lékaře ukazují na nedostatek praktických lékařů zejména v Ústeckém kraji, v gynekologické péči pak v Pardubickém a Zlínském kraji.

Vypracovala: Mgr. Jana Tvrdá

**Podíl praktických lékařů na celkové ambulanci péči
v ČR v letech 1990 - 2006**

**Vývoj počtu lékařů ambulanci primární péče
a ambulantních specialistů (rezort zdravotnictví)**

Praktičtí lékaři pro dospělé - rok 2006

Rezorty celkem

Kraj / okres	Lékaři (přepočtený počet)	Počet ošetření na 1 lékaře a 1 den	Počet ošetření na 1 registr. pacienta	Počet registr. pacientů na 1 lékaře	Preventivní prohlídky	
					absolutně	v % z celku
Hl. město Praha	704,76	33,1	5,0	1 450	298 983	5,8
Středočeský	525,80	45,3	6,0	1 650	245 272	4,7
Jihočeský	321,30	45,0	6,3	1 561	129 939	4,1
Plzeňský	295,47	41,5	6,0	1 521	110 948	4,2
Karlovarský	131,85	45,2	5,8	1 727	54 034	4,1
Ústecký	359,88	48,9	6,1	1 755	188 148	4,9
Liberecký	207,15	46,0	6,1	1 647	94 609	4,6
Královéhradecký	273,78	46,9	6,4	1 607	114 445	4,1
Pardubický	236,73	46,7	6,1	1 683	100 244	4,1
Vysočina	226,56	45,8	5,9	1 703	101 113	4,5
Jihomoravský	602,41	46,2	6,6	1 542	208 788	3,6
Olomoucký	345,33	42,6	6,4	1 457	161 753	5,0
Zlínský	293,23	47,8	6,7	1 580	125 114	4,1
Moravskoslezský	599,00	43,2	5,8	1 630	256 754	4,5
ČR	5 123,25	43,6	6,0	1 588	2 190 144	4,5

Praktičtí lékaři pro děti a dorost - rok 2006

Rezorty celkem

Kraj / okres	Lékaři (přepočtený počet)	Počet ošetření na 1 lékaře a 1 den	Počet ošetření na 1 registr. pacienta	Počet registr. pacientů na 1 lékaře	Preventivní prohlídky	
					absolutně	v % z celku
Hl. město Praha	249,55	25,1	7,0	788	335 883	23,9
Středočeský	235,21	29,5	6,8	958	374 248	24,5
Jihočeský	132,22	31,8	7,3	952	185 286	20,0
Plzeňský	109,22	29,5	6,8	962	159 795	22,5
Karlovarský	63,35	28,9	6,8	941	92 327	22,8
Ústecký	167,61	32,8	7,0	1 030	286 196	24,0
Liberecký	88,91	31,5	7,0	990	135 806	22,9
Královéhradecký	122,35	27,3	6,7	903	168 556	23,1
Pardubický	99,08	30,4	6,7	996	140 103	21,1
Vysočina	107,45	30,5	6,7	1 007	164 321	23,2
Jihomoravský	236,49	31,9	7,5	939	332 110	20,9
Olomoucký	141,07	29,5	7,1	917	187 109	20,5
Zlínský	119,01	29,3	6,5	993	174 633	23,0
Moravskoslezský	247,89	32,4	7,0	1 026	375 989	21,2
ČR	2 119,41	30,0	6,9	950	3 112 362	22,4

Relace jsou počítány jen na úvazky lékařů, kteří odevzdali v roce 2006 výkaz o činnosti.

Po odečtení průměrné dovolené a pracovní neschopnosti je počítáno s 220 pracovními dny v roce.

Praktičtí lékaři gynekologové - rok 2006

Rezorty celkem

Kraj / okres	Lékaři (přepočtený počet)	Počet ošetření na 1 lékaře a 1 den	Počet ošetření na 1 registr. pacientku	Počet registr. pacientek na 1 lékaře	Preventivní prohlídky	
					absolutně	v % z celku
Hl. město Praha	222,14	29,7	2,5	2 649,0	309 178	21,3
Středočeský	117,04	34,2	2,1	3 539,9	233 258	25,7
Jihočeský	76,57	35,3	2,4	3 295,3	147 750	24,3
Plzeňský	64,97	35,7	2,3	3 459,0	116 933	23,3
Karlovarský	34,92	33,6	2,1	3 565,1	61 975	24,0
Ústecký	102,24	36,1	2,3	3 472,1	182 399	22,1
Liberecký	41,10	41,1	2,3	3 995,6	94 156	25,9
Královéhradecký	58,50	39,8	2,2	3 968,0	127 540	25,7
Pardubický	41,59	41,3	2,1	4 295,2	100 661	24,8
Vysočina	51,95	36,4	2,3	3 514,5	108 017	26,6
Jihomoravský	129,00	32,7	2,3	3 167,5	202 395	21,3
Olomoucký	87,69	32,7	2,5	2 865,5	125 526	19,3
Zlínský	58,34	36,2	2,0	4 041,6	115 258	24,8
Moravskoslezský	150,72	34,8	2,2	3 452,5	247 700	20,7
ČR	1 236,77	34,4	2,3	3 342,4	2 172 746	22,9

Praktičtí zubní lékaři - rok 2006

Rezorty celkem

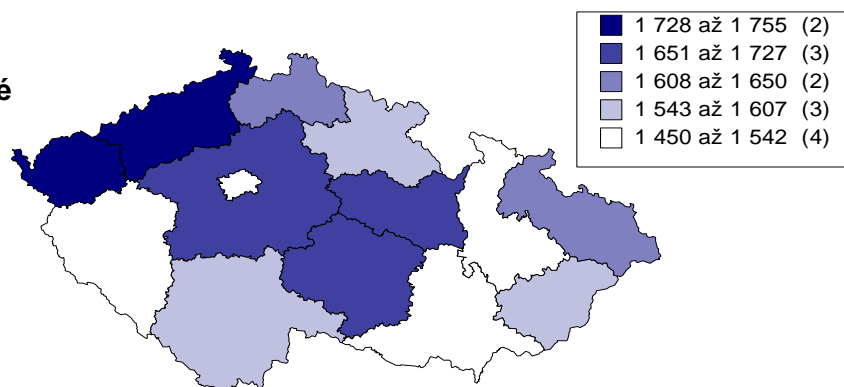
Kraj / okres	Lékaři (přepočtený počet)	Počet ošetření na 1 lékaře a 1 den	Počet ošetření na 1 obyvatele kraje	Počet obyvatel na 1 lékaře	Preventivní prohlídky	
					absolutně	v % z celku
Hl. město Praha	1 061,51	11,2	2,2	1 130,5	957 763	37,0
Středočeský	504,83	15,0	1,4	2 346,7	700 387	42,5
Jihočeský	362,66	14,6	1,8	1 740,8	493 053	42,4
Plzeňský	368,30	13,9	2,0	1 518,0	445 022	39,8
Karlovarský	160,80	14,1	1,6	1 918,1	190 983	38,9
Ústecký	387,43	16,3	1,7	2 142,7	560 793	40,7
Liberecký	226,22	15,2	1,7	1 928,3	333 265	44,7
Královéhradecký	340,23	14,2	1,9	1 606,8	442 309	41,5
Pardubický	276,55	14,6	1,7	1 838,0	393 218	44,3
Vysočina	262,17	16,0	1,8	1 950,1	403 543	43,6
Jihomoravský	665,66	15,3	1,9	1 779,5	786 401	36,8
Olomoucký	378,32	14,2	1,8	1 693,6	522 853	44,4
Zlínský	363,77	13,4	1,8	1 617,7	489 379	45,7
Moravskoslezský	692,06	14,2	1,7	1 817,5	995 070	46,5
ČR	6 050,51	14,1	1,8	1 716,7	7 714 039	41,6

Relace jsou počítány jen na úvazky lékařů, kteří odevzdali v roce 2006 výkaz o činnosti.

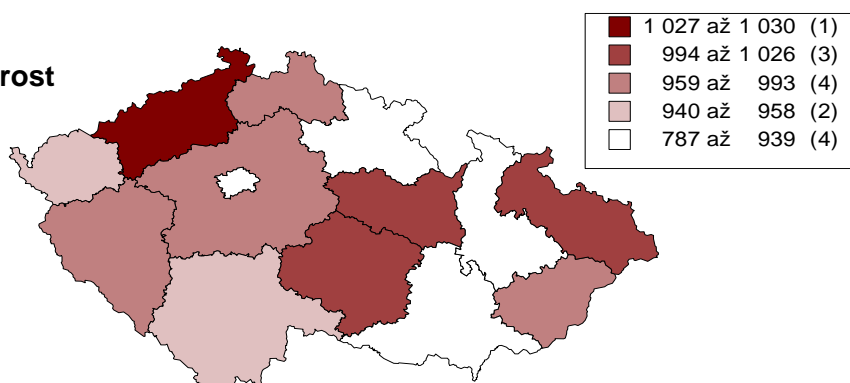
Po odečtení průměrné dovolené a pracovní neschopnosti je počítáno s 220 pracovními dny v roce.

Počet registrovaných pacientů na 1 praktického lékaře v roce 2006

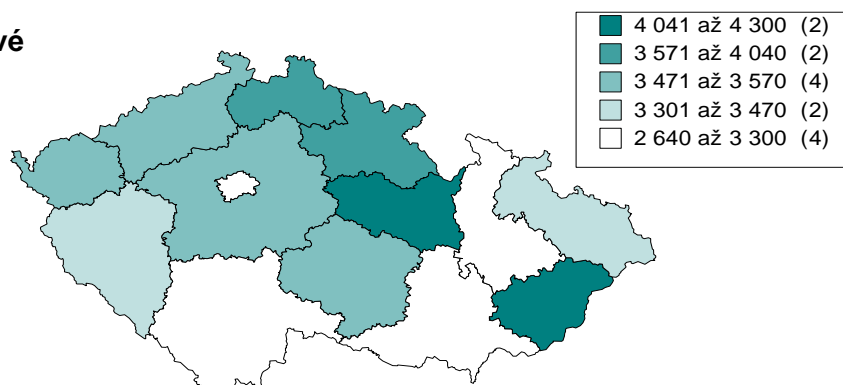
Pro dospělé

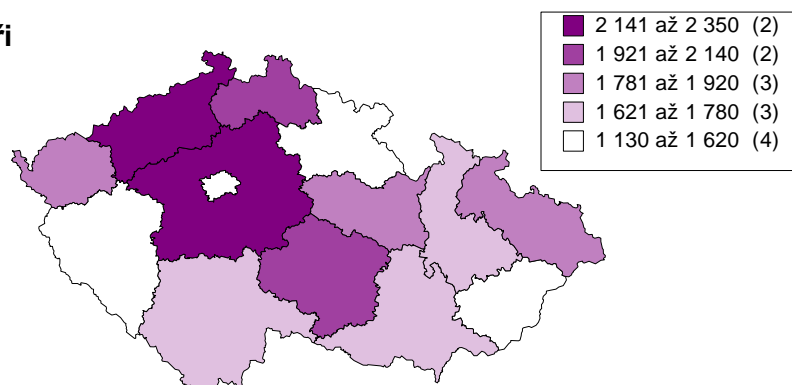
Pro děti a dorost

Gynekologové

Zubní lékaři

Věkové složení lékařů primární péče v roce 2006

Věk (v %)	PL pro dospělé	PL pro děti a dorost	PL gynekologové	Praktičtí zubní lékaři
-34	4,0	1,4	2,1	11,7
35 - 49	33,7	34,3	37,3	26,0
50 - 59	40,2	46,6	35,8	47,9
60 - 64	11,9	11,4	13,9	9,8
65+	10,1	6,3	10,8	4,6
Celkem	100,0	100,0	100,0	100,0

